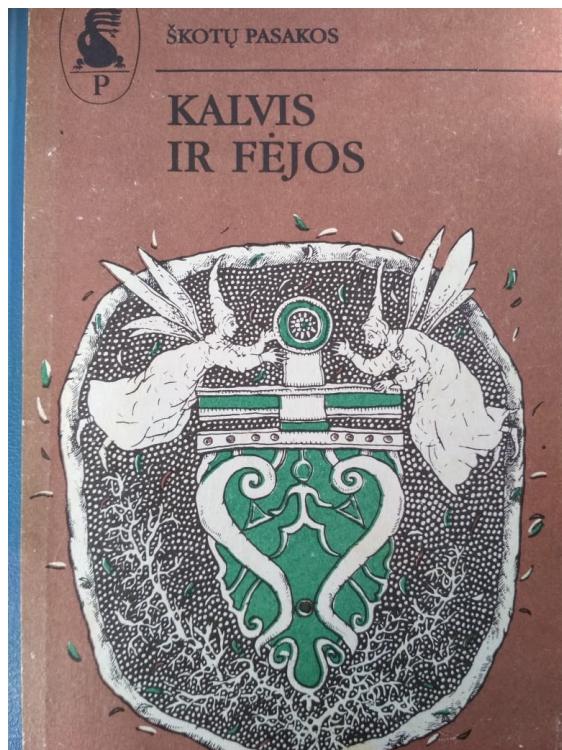

Pasakos augimui

Asmenybės ugdymo užsiémimai

PASAKŲ IŠŠŪKIS 2019

KARALAITIS IR MILŽINO DUKTĖ

Seniai seniai, kai dar būdavo milžinų, Tetertaune gyveno karalaitis, vardu Ijenas. Išėjo sykį jis į medžioklę, žiūri – gyvatė užpuolusi juodvarnį, tuoj kirs. Pagailo karalaičiui juodvarnio. Pasiėmė svaidynę, paleido akmenį į gyvatę, ir ta negyva išsitiesė ant žemės. Tik krito gyvatė negyva, ir juodvarnis iškart pavirto gražiu jaunikaičiu žvilgančiais plaukais ir juodomis akimis. Nustebo karalaitis neregėtai, o jaunikaitis pasižiūrėjo į jį ir sako maloningai:

– Labai tau ačiū, karaliaus sūnau, kad mane atkerėjai. – Atkišo Ijenui kokį kampuotą daiktą, suvyniotą į skepetaitę, ir tarė: – Imk tą ryšulėlį ir eik savo keliu. Tik atsimink: neatrišk ryšulėlio, kol nebūsi priėjės tokios vietas, kur labiausiai norėtum gyventi.

Pasakė tuos žodžius ir per kalno viršūnę nuėjo į kitą pusę.

Patraukė namo ir Ijenas, nesitverdamas smalsumu, kas tame ryšulėlyje galėtų būti. O ryšulėlis sunkus, prie žemės lenkia. Pavargo Ijenas benešdamas, o namai dar už kelių mylių, tai ēmė ir pasidėjo ryšulėlių vidur gūdžios girios – pailsės.

„Nieko pikto nenutiktų, – pamanė saū, – jei dabar atriščiau ir žvilgtelėčiau, kas tame yra“.

Kaip tarė, taip ir padarė – ēmė ir nieko nelaukdamas atrišo. Ir tučtuoju gavo didžiai nusistebėti, nes priešais iškilo neregėto didumo pilis. Bokštai siekė aukščiausias medžių šakas, o aplinkui žaliavo gražiausiai sodai ir gėlynai.

Nustebo Ijenas ir susikrimto, kad taip kvailai per savo smalsumą padarė.

– Ko nepakentėjau ir neatrišau ryšulėlio gražiame žaliuojančiam slėnyje, kur prieš mano tévo rūmus! – sudejavo jis. – Juk ten labiausiai norėčiau gyventi. Ak, kad galėčiau tą pilį vèl atgal į ryšulėlių susirišti ir tenai nusinešti.

Tuo metu pasigirdo trankūs žingsniai, net medžiai aplinkui sudrebėjo. Susiūbavo šakos, sulingavo žemė, ir išvydo Ijenas didelį milžiną raudonais lyg ugnis plaukais ir tokia pat raudona barzda.

– Blogoj vietoj pasistatei pilį, karalaiti, – sugriaudė jis, – čia mano žemė!

– Aš ir pats nenoriu, kad ji čia stovėtų, – sako Ijenas, – tik nebegaliu atgal į ryšulėlių susirišti.

Šyptelėjo milžinas į raudoną barzdą ir sako:

– Ką duosi, karalaiti, jeigu tavo pilį sudésiu į ryšulėli?

– O ko tu norėtum? – klausia Ijenas.

— Atiduok man savo pirmajį sūnų, kai jam sueis septyneri metai, — sako milžinas.

Na, o Ijenas neturėjo tada nei žmonos, nei sūnų, tai kas jam pažadėti.

— Tik tiek? — sako. — Gerai.

Milžinas akimoju sudėjo ryšulėlin pilį su visais sodais ir gėlynais, ir Ijenas nuėjo namo.

Gražiame žaliuojančiame slėnyje priešais tévo rūmus atrišo ryšulėli vėl, ir toje vietoje, kur labiausiai norėjo gyventi, iškilo ta pati pilis. Džiaugdamasis neatsidžiaugdamas jéjo Ijenas pro plačias duris į vidų ir išvydo gražią skaisčiaakę mergelę. Mergelė nusišypsojo ir sako:

— Eikš, karalaiti. Čia rasi visa, ko nori, tik pirmiausia turési mane už žmoną imti.

O ko karalaičiui belaukti, jei tokia gražuolė pati duoda ranką? Tai tuoju juodu susivedė ir gyveno gražiai ir laimingai. Kai mirė senasis karalius, Ijenas émė valdyti Tetertauno karalystę. Netrukus karaliui ir karalienei gimé sūnus, bet lengvai duotas pažadas Ijenui buvo visai iš galvos išéjės. Praéjo septyneri metai ir viena diena, ir staiga susiūbavo medžiai gražiuose pilies soduose, sudrebéjo žemė, ir milžinas atéjo pasiimti, kas jam pažadėta.

— Ko tas balsusis žmogus raudonais plaukais ir ugnine barzda nori iš mūsų, brangusis vyre? — paklausé karalienė, žiūrédama pro langą.

— O varge,— sudejavо karalius, — jis atéjo mūsų sūnaus.

Ir papasakojo nuliūdės, ką milžinui prižadėjo prieš daugeli metų.

— Nesirūpink, — taré karalienė, — viskas bus gerai. Aš sugalvojau, kaip išsigelbēti.

Tuo tarpu milžinas vis garsiau ir garsiau reikalauja, ko atéjės. Ijenas ir sako jam:

— Tuo atvesiu tau savo sūnų. Motina rengia jį į kelionę.

O karalienė liepė pašaukti viréjo sūnų. Jis buvo vienmetis su karalaičiu. Karaliené mané — atiduos jį milžinui, ir ramu. Aprengé bernaitį karalaičio drabužiais, atidavé milžinui, ir eina tas namo. Eina eina milžinas ir staiga sumano patikrinti, ar tikrai čia karalaitis. Išsilaužé pakeléje lazdyną, duoda bernaičiui ir sako:

— Jei tavo tévas tokią lazdą rankose turėtų, ką su ja darytų?

— Na, — sako viréjo sūnus, — turbūt šunis ir kates vaikytų, kad prie karaliaus valgymu nelistų.

Mato milžinas, kad čia ne karaliaus sūnus, ir grjžta jniršes į pilį. Išvydo jį karalius su karaliene ir suprato, kad apgaulė nepasisekė. Bet nenusimena karalienė, liepia atvesti taurininko sūnų, tas irgi buvo septynerių metų.

Aptaisé karalaičio drapanom ir padavé tūžtančiam milžinui už savo sūnų. Paéjo kiek milžinas ir vėl tikrina, ar čia karalaitis. Vėl duoda vaikui lazdyno šaką ir sako:

— Jei tavo tévas tokią lazdą rankose turėtų, ką su ja darytų?

— Na,— sako tarno sūnus,— turbūt kates ir šunis vaikytų, kad prie karaliaus gérimu ir tauriu neljstų.

Mato milžinas, kad čia ne karaliaus sūnus, ir grįžta į pilį dar labiau jniršęs.

— Duokit man savo sūnų! — suriko jis taip baisiai, kad net pilies bokštai sudrebėjo.— O jeigu ir ši sykį apgausite, iš jūsų pilies tik griuvésiai beliks!

Ką bedarys karalienė. Pašaukė karalaitį, žaidžiantį kieme su šuniuku, ir atidavė milžinui — trečią kartą juk nebeapgausi. Pamatė milžinas, koks bernaitis tiesus ir gražus, ir aiškiai suprato, kad čia tikrai karalaitis.

Išėjo juodu iš karaliaus pilies ir ilgai keliavo, kol priėjo tamsų ežerą. Ant ežero kranto stovėjo milžino rūmai. Čia karalaitį gražiai sutiko ir priėmė, ir čia jis apsigyveno.

Bėgo metai, karalaitis užaugo, pasidarė tvirtas ir gražus jaunikaitis.

Vieną dieną grįžta jis šlaítu į milžino namus iš medžioklės ir girdi gražiai dainuojant. Pakelia galvą — ogi pro aukščiausią langą bežiūrinti daili mergelė raudonais lyg varis plaukais.

— Gražioji mergele, kas tu tokia? — klausia jis, o pačiam širdis tirpsta iš meilės.

— Aš esu jauniausioji milžino duktė,— sako.— Jau seniai nenuleidžiu nuo tavęs akių, matau kiekvieną tavo žingsnį.

Tada pasisakė karalaitis karštai ją pamilęs. Milžino duktė labai apsidžiaugė ir mielai sutiko būti jo žmona.

— Tik gerai įsimink, ką tau sakysiu,— taré.— Nuo to priklausys mūsų laimė. Rytoj mano tévas lieps tau išsirinkti pačią iš dviejų vyresniųjų mano seserų. Tu nesutik imti nė vienos, sakyk, nori jauniausiosios. Jis labai supyks, bet aš žinau, ką toliau daryti, ir viskas bus gerai.

Ir tikrai, rytojaus dieną pasišaukia milžinas karalaitį ir liepia rinktis pačią iš dviejų vyresniųjų dukterų. O karalaitis prisimena milžino dukters pamokymą ir sako:

— Aš noriu imti jauniausią tavo dukterį.

Išgirdo milžinas tuos žodžius ir baisiausiai jtūžo,— juk jaunėlę, tą savo numylétinę, norėjo atiduoti galingam karaliui į gretimą karalystę. Ir sugalvojo, kaip nubausti karalaitį už tokį akiplėšiškumą. Šyptelėjo į raudoną barzdą ir sako:

— Dideli tavo norai, karalaiti. Jauniausioji mano duktė — brangus turtas, ir taip lengvai jos negausi. Jei nori ją vesti, pirmiausia padaryk tris darbus, kokius liepsiu. O jei nepadarysi, ne tik dukters negausi, bet ir galvą palydési. Sutinki? Ar nepagailési gyvybés dėl širdies užgaido?

— Né truputėlio,— atsakė karalaitis.— Be to užgaido gyvenimas man būtų kaip židinys be ugnies.

Kitą dieną susiruošė milžinas į medžioklę ir uždavė karalaičiui pirmajį darbą – išmėžti didžiąjį tvartą. Tvarė stovėjo šimtas karvių, ir jau septyneri metai niekas nebuvo jo mėčęs.

– Kai vakare pargrišiu, – sako milžinas, – tvartas kad būtų švarutėlis – paridenai aukso obuolių, kad ir nuriedėtų nekliūdamas iš vieno galo į kitą. Jei neišvalysi – malšinsiu vakare troškulį tavo krauju.

Išklausė karalaitis milžino ir nusiminė. Tik ką beveiksi – atsikélé kuo anksčiausiai ir eina į tvartą nenudirbamo darbo dirbtį. Bet vos tiktais milžinas nutolo nuo namų ir dingo už kalno, atėjo į tvartą jauniausioji jo duktė. Karalaičio darbo dar nė ženklo nematyti, bet mergelė ji guodžia:

– Juk sakiau, kad viskas bus gerai. Tai ir nesirūpink, eik, atsigulk po tuo dideliu medžiu ir ramiai pamiegok.

Nesmagi karalaičio širdis, bet klauso – nuéjo, atsigulė medžio šešelyje ir nė nepajuto, kaip užmigo. Kai pabudo, jau temo vakaras. Milžino dukters nebuvo, bet tvartas blizgėjo švariai išmėžtas – paridensi aukso obuolių, ir nuriedės nekliūdamas iš vieno galo į kitą.

Netrukus parsirado ir milžinas. Pamatė, kad pirmasis darbas padarytas, tai tik piktai susiraukė, kad net statūs raudoni jo antakiai į daiktą susibėgo.

– Nežinau, kaip tą darbą nudirbai, – tarė. – Bet jei jau nudirbai, turiu užduoti antrąjį.

Ir liepė rytoaus dieną uždengti tvartą paukščių plunksnomis, tik kad nė dviejų plunksnų nebūtų tos pačios spalvos.

– O jei grįžęs nerasiu darbo padaryto, – sako, – tai malšinsiu vakare troškulį tavo krauju.

Anksti rytoaus dieną tekėjo saulė, bet dar anksčiau atsikélé karalaitis ir, pasiémęs lanką su strėlėmis, išėjo nusiminęs į pelkes paukščių šaudyti ir plunksnų rinkti. Tik nesisekė jam medžioklė – jau buvo vidurdienis, o jis teturėjo nušovęs du strazdus, ir tuos pačius vienos spalvos. Tuo tarpu kur buvus, kur nebuvas ateina jauniausioji milžino duktė ir guodžia ji:

– Juk sakiau, kad viskas bus gerai. Tai ir nesirūpink, eik, atsigulk į kvapnius šilojus ir ramiai pamiegok.

Klauso karalaitis, nors ši kartą nebesitiki mirties išvengti. Nuéjo, atsigulė šilojuose ir kietai užmigo. Kai pabudo, jau temo, o milžino dukters nebebuvo. Eina karalaitis namo. Parėjo ir net išsižiojo – tvarto stogas apdengtas paukščių plunksnomis. Nenusakoma daugybė tų plunksnų, ir kiekviena vis kitokios spalvos.

Pamatė milžinas, kad ir antrasis darbas padarytas, ir supyko dar labiau.

– Nežinau, kaip tą darbą nudirbai, – sako. – Bet jeigu jau nudirbai, užduosi trečiąjį.

Ir liepė rytoaus dieną parnešti vakarienei penkis šarkos kiaušinius iš

lizdo, kur eglės viršūnėje palei ežerą. Jei ir tą darbą padarysiąs, tą patį vakarą žadėjo milžinas iškelti karalaičiui dideles vestuves.

Nuėjo karalaitis prie ežero ankstyvą rytmetį, kai ant vandens dar tvyrojo priesaušrio migla. Viršutinės eglės šakos buvo taip aukštai, kad net dangų siekė, o tarp jų, pačiame viršuje, lyg mažas gumulėlis juodavo šarkos lizdas. Iki apatinį tos milžiniškos eglės šaką nuo žemės buvo kokie penki šimtai pėdų, ir veltui stengési karalaitis užsliuogti lygiu kamienu – tik rankas susidraskė ir visai nusiplükė.

Jau ir vidurdienis, o karalaitis tebestovi po egle, nuliūdės žiūri į kruvinus delnus. Bet kur buvus, kur nebuvus vėl atėjo jam padėti jauniausioji milžino duktė. Tik ši sykį neliepė ji gulti ir pamiegoti, o nusilaužė po vieną sau pirštus ir subedė į eglės kamieną, kad karalaitis turėtų už ko laikytis ir kur kojas pastatyti. Ir ēmė karalaitis lipti, skubėdamas iš visos sveikatos. Išilipo galiausiai į pačią eglės viršūnę, persilenkė per plonytę siūbuojančią šaką ir tiesia ranką prie šarkos lizdo.

– Oi, paskubék, paškubék! – šaukia jam milžino duktė nuo žemės. – Tėvas jau grįžta. Jo kvapas jau degina man nugarą!

Karalaitis stvérė šarkos lizdą ir kiek bejstengdamas greičiau nusileido žemyn. Laimingai išlipo iš medžio, kiaušinių nesudaužęs, bet per tą didelį skubėjimą pačioje viršūnėje paliko neištraukęs milžino dukters kairiosios rankos mažąjį pirštelį.

– Dabar kuo greičiau bék su tais kiaušiniais pas mano tėvą, – sako milžino duktė. – Ir jei mane pažinsi, šjvakar pat būsiu tavo žmona. Tėvas šjvakar mane aprėngs visai tokiais pat drabužiais kaip ir abi mano seseris ir veidus uždengs tankiais šydais. Kai puota baigsis, tévas tau pasakys: „Eik pas savo žmoną, karalaiti“. Ir tu iš visų trijų pasirink tą, kuri neturės mažojo kairiosios rankos piršto.

Nesitverdamas džiaugsmu, kad visi trys darbai padaryti, nuskubėjo karalaitis su penkiais šarkos kiaušiniais pas milžiną. Net pajuodo iš pykčio milžinas, kiaušinius išvydęs, bet neišsidavė ir liepė iškelti prašmatnias vestuves.

– Šjvakar galėsi savo širdies užgaidą patenkinti, – sako. Po to gudriai šyptelėjo į raudoną barzdą ir pridūrė: – Jei tik savo nuotaką pažinsi.

Kai puota pasibaigė, kai kalnai valgymu buvo nuo padėklų nuvalgyta ir elis iš sklidinų indų išgertas, nuvedė milžinas karalaitį į mažą kambarėlį, kur jau laukė jo dukterys. Visos trys buvo apsidariusios kaip viena ilgais sniego baltumo apdarais, veidus visoms dengė tankūs šydai – niekaip neatskirsi kur kuri.

– Na, karalaiti, eik prie savo žmonos, – šaiposi milžinas.

Žengė karalaitis žingsnį priekin ir nė nestabtelėjės pasirinko tą, kuri neturėjo kairiosios rankos mažojo pirštelio. Mato milžinas – jokios

gudrybės nepadeda, teks karalaičiui jauniausią dukterį atiduoti, tai vos nesprogo iš piktumo. Bet tuo tarpu nieko padaryti nebegaléjo, tad paliko jaunuosius – teeinie į savo kambarį.

Kai tik karalaitis liko su milžino dukterimi vienudu, ji ir sako:

– Tik žiūrėk, neik miegoti, o gyvas nebeatsikelsi. Mums reikia iš čia pabėgti, kol mano tėvas tavęs nenužudė.

Paėmė ji obuolį ir padalino į devynias lygias dalis. Dvi dalis padėjo prie lovos galvūgalio, dvi – prie kojūgalio. Eidama su vyru iš namų, dvi dalis paliko prie mažųjų durų, dvi – prie didžiųjų. Paskutinę skiltelę padėjo prie kiemo vartų. Tada išsivedė juodu iš arklidės širmą kumelę, užsėdo ir nuskriejo vėjo sparnais.

O milžinas kiek pabuvęs šaukia jaunąją porą, mano, kad jie savo kambarį:

– Ar miegate?

Dvi obuolio skiltelės, kur lovos galvūgalyje, atsako:

– Dar ne!

Nesitveria milžinas, nori greičiau karalaitį nužudyti, kai tik tas užmigs. Tai kiek palaukęs vėl klausia:

– Ar miegate?

Dvi obuolio skiltelės, kur lovos kojūgalyje, atsako:

– Dar ne!

Trečią kartą milžinui atsiliepė dvi skiltelės palei mažasias duris, o ketvirtą – palei didžiasias. Tada susiraukė milžinas ir sako:

– Ar tik jūs nesitaikote nuo manęs pabėgti?

Dabar buvo belikusi tik skiltelė palei kiemo vartus, ir kai ji iš tokio tolimo tyliai atsiliepė, pašoko milžinas ir kad suriks:

– Tai jūs nuo manęs jau pabėgote!

Išlėkė pro vartus, tūždamas ant dukters už apgavystę, ir leidosi bėglių pėdomis.

Paryčiu, kai aušra nurausvino dangų, milžino duktė sako vyrui:

– Ar girdi, kaip dreba žemė? Mano tėvas baigia mus prisivysti, jo kvapas jau degina man nugara!

– O varge! – sudejavavo karalaitis. – Ką daryti? Kaip nuo jo pabėgti?

– Ikišk ranką kumelei į ausj, – sako milžino duktė, – ką radęs trauk laukan ir nesustodamas mesk mano tévui ant kelio.

Ikišo karalaitis ranką kumelės ausin ir ištraukė erškėcio šaką. Švyst nusivedė ją per petj ant kelio – ir akimoju ten radosi didžiulis juodas erškėtynas, kokių dvidešimt mylių ilgio, tankus, susipynęs – žebenkštis, ir ta vargu ar prasibrautų.

Pamatė milžinas tokią kliūtį, piktai nusikeikė.

— Vis tiek aš juos pavysiu! — suriko visa gerkle ir nudūmė namo atsinešti aštraus kirvio ir peilio.

Pagrūžęs išsikirto kelią per tą didelį tankų erškėtyną ir vejas toliau. Vidurdienį, kai saulė buvo pačiamė aukštumė, milžino duktė vėl sako:

— Mano tėvas baigia mus prisivyt! Jo kvapas degina man nugarą. Ir vėl liepė karalaičiui kišti ranką kumelei į ausj ir ką radus mesti per petj. Ši sykį ištraukė karalaitis nedidelį pilką akmenuką. Vos tik nukrito akmenekas žemėn, stojosi ant kelio didžiulis kalnas, kokių dvidešimt mylių platumo ir dvidešimt mylių ilgumo.

— Vis tiek aš juos pasivysiu! Niekas man nesukliudys! — suriko milžinas, išvydės prieš akis kalną. Ir dideliais žingsniais, kad net žemė drebėjo, nulékė namo atsinešti tvirto laužtuvo ir aštraus kirtiklio.

Jau temo, kai prasikirto milžinas kelią per kalną, ir nusivijo toliau.

Ménuliui pakilus, milžino duktė vėl sušuko:

— Mano tėvas baigia mus pasivyt! Jo kvapas jau degina man nugarą!

Nebelaukdamas paliepimo, jkišo karalaitis ranką širmajai kumelei į ausj ir ištraukė mažą pūslukę su vandeniu. Nusviedė ją ant kelio, ir akimoju radosi ten gilus ežeras — dvidešimt mylių pločio. Milžinas kaip buvo įsibėgėjęs, taip ir įpuolė stačia galva vandenin. Įpuolė ir prigéré, — ir niekas nuo to sykio jo neberegėjo — nei duktė, nei karalaitis, nei koks kitas žmogus.

Sulėtino tada žingsnį geroji kumelė, ir méniesienoje karalaičiui pasirodė, kad joja pažystamom vietom.

— Žiūrėk, — sako jis žmonai, — mes atjojom prie mano tėvo namų. Va tie patys laukai, kur bégiojau mažas būdamas.

Nebesižino karalaitis — talp jam smagu, pagaliau namo pargrižus.

Netrukus prijojo jie seną akmeninį šulinį ir nusėdo nuo kumelės pailsėti. Atsipūtę taisosi toliau joti, o milžino duktė ir sako:

— Bus geriau, jei tu vienas namo parjos, viską tėvui apsakysi, o mane vėliau parsivesi. Aš čia tavęs palauksiu.

Karalaitis sutinka, jau jos, o milžino duktė dar pamoko:

— Brangusis, tik Žiūrėk, kad tavęs niekas nepabučiuotų — nei žmogus, nei gyvulys. Jei paliess tave kas lūpomis, aptems tau protas ir pamirši mane.

— Pamiršiu tave? — netiki karalaitis. Bet vis tiek prižada klausyti keistojo jos pamokymo.

Nujojo jis per gražų žalią slėnį ir greitai prijojo tėvų pilį. Nors milžinas jį išsivedė mažą, tik septynerių metų, prisiminė karalaitis ir gražius sodus bei kvapnius gėlynus. Palikęs širmają kumelę kieme, įžengė į didžiąją menę. Tėvas su motina sédėjo už stalo. Pamatė juodu gražų ir stuomeningą jaunikaitį ir iš karto pažino, kad čia jų sūnus. Pašoko iš užstalės, apsikabino sūnų, tik bučiuoti nepabučiavo — sūnus nesileido, paisė žmonos įspėjimo.

Rūpi karalaičiui kuo greičiau žmoną namo parsivesti, tai nieko nelaukia, ima tuoju apie save pasakoti. O čia staiga tik sušnarėjo pastalėje ajerai ir džiugiai inkšdamas išlindo gražus kurtas – tas pats, su kuriuo karalaitis žaidė mažas būdamas. Išlindo tas kurtas iš pastalės, strykt pasišokėjo ir lyžtelėjo karalaičiui veidą. O varge! Tą patį akimojį pamiršo karalaitis milžino dukterį. Ragina ji tėvas toliau pasakoti, užmena, apie ką pradėjės kalbą:

– Tu kalbėjai, sūnau, apie gražią mergelę.

O karalaitis tik žiūri nieko nesuprasdamas ir klausia:

– Apie kokią mergelę? Aš nepažstu jokios mergelės, téve...

Tuo tarpu milžino duktė, likusi prie šulinio, laukia karalaičio. Laukia laukia, o to kaip nėra, taip nėra. Ir suprato ji tada, kas bus nutikę – pamiršo ją karalaitis.

Aplinkui nebuvo nė vieno namo, tai įsilipo mergelė į medį prie šulinio, kad vilkai neužpultų, ir laukia, gal eis kas pro šalį.

Tik spėjo atsisesti šakumoje, ogi žiūri – beateinanti prie šulinio sena moterėlė kibiru nešina. Tai kurpiaus pati atėjo vandens. Pasilenkė ji prie šulinio, nuleido kibirą, bet staiga kad šoks atatupsta, tarsi ko nusigandusi – net milžino duktė nusistebėjo. O moteriškė, toji paika varguolė, pamatė vandenį gražuolės milžino dukters atspindį ir pamanė, kad čia ji pati.

– Na ir gražumėlis tas mano! – apsidžiaugė ir pasiglostė raukšlėtus skruostus. – Ir kur tai matyta, kad tokia gražuolė nešiotų vandenį sukriošusiam senpalaikiui.

Trenkė kibirą žemén ir nudrožė namo.

Nustebi kurpius – parėjo senoji be kibiro, o jau puikuojasi, o giriasi savo gražumu. Gūžtelėjo pečiais ir išėjo pats vandens parsinešti. Prie šulinio pašaukė ji milžino duktė ir klausia, kur galėtų naktį prabūti. Tik išvydo kurpius dailiąjį mergelę, tuo suprato, kad jos atvaizdą senoji bus vandenį regėjusi.

Parsivedė jis milžino dukterį namo. Pamatė tada jo pati, kokios kvailos jos būta, ir išsiuokė iš savo tuštybės.

Mergelę abu senukai priglaudė pas save – tegyvena, kol sumanys, kur toliau eiti. O toji nieko daugiau nedaro, tik galvoja, kaip čia karalaitį susigrąžinus.

Parėjo vieną dieną kurpius, džiaugiasi smagus ir patenkintas.

– Karaliaus pilyje bus didelės vestuvės, – sako. – Ir aš turėsiu pasiūti batus jaunikui ir visiems dvariškiams.

Klausia tada milžino duktė, kas bus tas jaunikis, o kurpius ir sako:

– Pats karalaitis. Jis ima vieno turtingo lordo dukterį.

Dabar visoje karalystėje žmonės tik ir tešnekėjo apie šaunišias

karalaičio vestuves. Toji diena dar nebuvo atėjus, o milžino duktė jau žinojo, ką daryti.

Dar prieš vestuves karalius iškélė didelę puotą ir sukvetė visus, kas tik gyveno netoli pilies. Nuėjo į puotą ir kurpius su pačia ir milžino duterim. Juos pasodino už ilgo stalo didžiojoje menėje, ir čia jie valgė, gérė ir žmonėjos, kiek tik širdis geidžia.

Pamatė svečiai milžino dukterį, stebisi, kas ši gražuolė tokia ir iš kur. Paregėjo auksaplaukę mergelę ir karalaitis, sédintis krikštasuolėje su savo sužadėtine ir tėvais. Kai išvydo ją, lyg buvo ką beprisimenas, bet staiga vėl viską pamiršo.

Kai puota buvo pačiame smagume, karalius pasiūlė svečiams išgerti į jo sūnaus sveikatą. Visi atsistojo ir palinkėjo karalaičiu laimės.

Pakélé savo taurę ir milžino duktę ir jau glaus prie lūpų, bet taurėje plykst užsiplieskė liepsna. Išvydė tokį stebuklą, visi nutilo. Ir tada iš liepsnos išskrido du balandžiai. Vieno sparnai žvilgėjo auksu ir krūtinė bangavo it lydytas auksas. Kito balandžio sparnai blizgėjo kaip kaltas sidabras. Pakilo abu balandžiai, apsuko ratą ir nuskrido prie aukštojo stalo priešais karalaitį. Nustebo didžiai karalaitis, o balandžiai sutūpė ir prašneko žmogaus balsu:

— O karalaiti,— sako auksinis balandis,— ar jau pamiršai, kaip milžino tvartas buvo išmėžtas ir kas už tave išmėžė?

— O karalaiti,— sako sidabrinis balandis,— ar pamiršai, kad tas tvartas buvo apdengtas daugybės paukščių plunksnomis?

— O karalaiti,— sako abudu,— ar jau pamiršai, kaip pasiekei šarkos lizdą eglės viršūnėje? Per jį tavo mylimoji neteko mažojo pirštelių ir dabar jo neturi.

Karalaitis pašoko ir susiėmė už galvos. Prisiminė milžino užduotus darbus, prisiminė, kas juos nudirbo, prisiminė ir mergelę, kurią gavo iš milžino už žmoną. Nužvelgė ilgus stalus, ir jo akys susidūrė su skaisčiomis milžino dukters akimis. Šüktelėjo nudžiugės, nuėjo prie jos ir paėmė už ranką. Pagaliau juodu vėl suėjo į draugę ir jų laimei nebuvo nei galio, nei krašto.

Daug dienų ir naktų svečiai puotavo ir linksminosi, o jeigu dar nebaigė, tai tebepuotauja ir dabar.